

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Antiquae Lectionis Tomus ...

In Qvo Plvra Qvam XX. Antiqua monumenta, nunquam edita

Canisius, Heinrich

Ingolstadii, 1602

XIX. Qvomodo Polislavs, Dux Poloniorum, literis suis Pommeranos ad fidem accenderit.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-64160](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-64160)

mortalitatem, & corporum resurrectionem, & æternæ vitæ gloriam doctrinam dicit esse Christianorum. Quare non credatur ei? Hæc & his similia pagana iuuentus à iuuenibus audiens, aspirante gratia Dei, tracta est, & attracta per eosdem in eundem fidei feruorem; reuersiq; ad Episcopum, gregem non modicum adduxere, Euangelium rudimenta suscipere cupientium. Quid multa? Catechizantur, baptizantur; & à pueris & iuuenibus cana patrum prudentia se passa est erudiri, flammaq; fidei paulatim progrediente concaluit ciuitas vniuersa: neq; iam occulte vel pauci, sed publice ac multi simul cotidie veniebant ad fidem. Interea præfata coniunx matronæ & pater primitiuorum in via domi absens vbi audiuit, quod vxor & filij totaq; domus eius projecto paganismo, ritu viueret Christiano, mori voluit præ dolore. sed vxor prouida cognatos eius & amicos, qui malagma ei consolationis apponerent, obviam direxit ægroto; ipsa vero domi pro illius conuersione preces domino & vota non irrita offerre non cessauit. Itaq; reuersus ille cum non solum domesticos suos, verum & alios vicinos, & conciuos suos, veterem hominem exutos, in nouitate vitæ conspiceret ambulantes, ad conformandum se illis, Deo visitante cor illius, facile inclinatus est.

*QVOMODO POLISLAUS,
Dux Polonorum, literis suis Pommeranos ad fidem accenderit.*

XIX.

DVM ea geruntur in ciuitate, PAVLICIVS & legatitam paganorum quam Christianorum, à duce POLONIÆ veniunt, peractis man-

mandatis & scripta tyranni secundum hæc verba reportantes.

POLISLAVS omnipotentis Dei fauente clementia Dux POLONIORVM. hostis omnium paganorum, genti POMMERANICÆ, & populo STETINENSI promissæ fidei sacramenta seruanti, Pacem firmam & longas amicitias, non seruanti vero cædem & incendia & æternas inimicitias.

Si occasiones quærerem aduersum vos, iusta esse poterat indignatio mea, quod quasi fidei vestræ transgressores vos retrorsum abire conspicio, & quod dominum & patrem meum OTTONEM Episcopum, omni honore ac reuerentia dignissimum, vita & fama in omni populo & gente præclarum, vestræ salutis, à Deo vero, & nostro ministerio, destinatum, sicut oportuit nõ suscepistis, neq; hætenus secundum Dei timorem illius doctrinæ obedistis. Omnia hæc vestræ valebant accusationi: sed interpellauere pro vobis responsales & mei & vestri, honorati viri ac prudentes, præcipue autem ipse pontifex, apud vos manens, Euangelista vester & Apostolus, horum ergo consilio ac petitioni acquiescere dignum iudicans, seruitutis ac tributis pondus, vt iugum Christi eo alacriores suscipiatis, hoc modo releuare decreui. Tota terra POMMERANORVM ducis POLONIÆ, quicumq; sint illi, trecentas tantum argenti marcas publici ponderis annis singulis persoluant. si bellum ingruerit ei, hoc modo eum iuuabunt. Nouem patres familias, decimum in expeditionem armis & impensis abundè procurabunt, & eiusdem familiæ interim domi fideliter prouidebunt. Ista seruantes & fidei Christianæ consentientes nostram pacem porrectione pacis & manus, & æternæ vitæ gaudium consequemini, & in omnibus oportunitatibus vestris præsidia semper & auxilia POLONENSIVM, tanquam socij & amici experiemini. Igitur habita concione,

Ecc 3

vbi

vbi coram populo & principibus verba hæc recitata sunt,
 multo quàm dum apud NADAM armis subacti sunt, lætio-
 res, pacti sacramenta deuotè suscipientes, remota omni
 controuersia, Euangelicis traditionibus se submiserunt.
 Episcopus ergo arrepto tempore pulpiti conscendens,
 Nunc, ait, ad nostri sermonis officium ventum est. Et inci-
 piens: Gaudete in domino semper, iterum dico, gaudete,
 modestia vestra, fides & conuersio vestra nota sit omnibus,
 nota sit omni mundo. Nam totus mundus pro vestra doluit
 infidelitate. Totus enim mundus, fratres charissimi,
 vsq; ad hunc terræ vestræ angulum, lumen veritatis agno-
 scit, & vos in tenebris remanere voluistis. Pudeat & peni-
 teat vos, creatorem vestrum hætenus vos non agnouisse.
 Nunc ergo tanto deuotius, quanto serius ad ipsum con-
 uertimini, currite, festinate vt eos qui vos in fide præcesse-
 runt, consequamini; hoc agere solliciti, vt qui de vestra cæ-
 citate piè doluerunt, de vestra illuminatione possint in
 Christo gloriari. Et primo ipsis deceptionibus, dijs vestris,
 surdis & mutis, sculptilibus, & immundis spiritibus qui in
 eis sunt, signo CRVCIS armati, quanto citius renunciate,
 sana diruite, simulachra conuertite, vt hostibus eius eie-
 ctis à vobis dominus Deus vester Deus viuus & verus in
 medio vestri habitare dignetur. Nisi omnes enim alios
 deos abijciatis, ipsum habere propitium non potestis. fugit
 enim & indignum sibi reputat aliorum Deorum consortiū;
 & nulla communicatio templo eius eum idolis. Sed scio
 quia nondum satis confiditis, scio quod timetis dæmo-
 nes, inhabitatores fanorum & sculptilium vestrorum; & id-
 circo non audetis ea comminuere. Sed pax vestra sit, vt
 ego ipse confratribus meis sacerdotibus & clericis simula-
 chra & concinas aggrediar; & si nos CRVCIS sanctæ signa-
 culo præmunitos illæfos permanere videtis, eodem CRV-
 CIS

Phil. 4.

cis muniti trophæo vos omnes nobiscum in securi & ascia excisianuis & parietibus deijcite illas & incendite.

QUOMODO IDOLA
illorum confregerit.

QVOD cum audissent & annuissent, Episcopus & sacerdotes celebrata Missa & accepta communionione, armati securibus & sarpis concinas aggrediuntur, & fana comminuentes & excidentes omnia scandentes tecta & conuellent. Stabant autem ciues, aspicientes, quid dii facerent miserimi, vtrum nam tecta sua defenderent, nec ne. At vbi de structoribus nihil mali euenire vident, Si inquirunt, aliquid diuinæ virtutis habent isti, quorum sacra & templa conuellantur, utiq; defenderent se. Si autem defendere se aut sibi prodesse non valent, quomodo nos defendere vel nobis prodesse poterunt? Et hæc dicentes, facto impetu diruunt & comminuunt omnia, ipsamq; lignorum materiam inter se diripientes, ad domos suas in vsum foci coquendis panibus & cibis comportabant. & quia plus habere fas erat, omnes illæ* concurræ numero quatuor mira celeritate contractæ sunt ac direptæ. Ne fortè vero minus pateat legentibus, quid significant, vel vnde dicantur concinæ, sciendum, quod sclauica lingua * in plerisque dictionibus latinam tinitatem attingit & idè concinere concinas antiquitus dictum esse putamus.

XX.

alibi vocat concinæ.

DE